

Szerkesztőségi Iroda:
Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felhívások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 230. szám.

Hírmondó árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetői
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig.

Szombat, október 7.

Torontálvármegye tanúgye.

(A közig. bizottság félévi jelentéséből.)

A tankötelesek beiratkoztatása, a mulasztó szülők
bírságolása.

Az összes mindennapi és ismétlő iskolai tankötelesek mindenkor szeptember hó 1-től 8-ig leendő beiskoláztatását a kir. tanfelügyelő indítványára rendesen augusztus havában tartandó rendes havi ülésünkben szoktuk elrendelni, a járási főszolgabírák, Nagy-Becskek és Nagy-Kikinda város polgármestere pedig egyuttal értesítették, miszerint a beiratkoztatásra vonatkozó intézkedésük eredményéről szóló jelentésüket a közigazgatási bizottsághoz terjesszék be, egyben utasították, miszerint az összes tanköteleseknek pontos és szorgalmasan az iskolába való feljárás tekintetében a legcélszerűbben intézkedjenek, a községi előljáróságok ellen a legszigorubb eljárást foganatosítsák, illetve a mulasztó községi előljáróságok ellen az 1886. évi XXVII. t. c. értelmében a megfelelő megtorlásokat kiméletlenül alkalmazzák.

Tagadhatlan, hogy Excellenciád most említett 45254. szám alatt kelt rendelete folytán az iskola látogatása javult, mert a vagyontalan mulasztó szülők közmunka leszolgáltatására köteleztettek; a jobb módú szülők ellen most már szigorubb eljárás foganatosítottatik; mind ezen intézkedések dacára az igazolatlan mulasztások sok községben még mindig nagymérvűek és így közoktatásügyünk egyik legnagyobb hiánya még mindig a rossz iskoláztatás.

Nem tagadható, hogy sok községben a tantermek elégtelensége és a nép, illetve a szülők szegénysége oly nagy, hogy tanköteles gyermekeiket a nélkülözhetetlenül szükséges ruhaneműekkel és taneszközökkel ellátni nem képes; áll ez pedig főleg oly községekben, a hol a nép a megélhetés szempontjából a nagy munka idejében gyermekeivel együtt a községből messzebb vidékre eltávozik.

Ott, a hol csak lehetséges és a köz-

ség anyagi ereje azt megengedi, a nagyszámu mindennapi tankötelesekre való figyelemmel a nélkülözhetetlenül szükséges új tanosztályok létesítése és ebből kifolyólag új tanerők alkalmazása tekintetében a kellő intézkedések évenként megtétetnek.

Sok községben az iskolák beléletére nézve nagy akadályt okoztak a járványos betegségek, mi által több községben az oktatás 2—4, de 6—8 hétig is szünetelt.

Ily községekben az oktatás beszüntetését a vonatkozó belügyminiszteri rendelet értelmében a vármegye alispánja szüntette be, az oktatás újbóli felvétele pedig mindenkor csakis az orvosi szakvélemény alapján eszközöltetett.

Az iskolák.

Torontálvármegye területén az iskolák, illetve az új tanosztályok évről-évre szaporodnak.

A jelen év folyamán új állami iskola lett felállítva Szent János és Sáralfalva községekben.

A majdáni községi iskola és a magyarpadei róm. kath. hitfelekezeti iskola államosítottak.

A czrepajai és dolovai már létező állami iskolák egy-egy új tanosztálylally lettek kibővitve.

A következő községekben létező iskolák államosítására nézve a tárgyalások folyamatban vannak: Magyar-Szt. Mihály, Jázova-Hodics, Kütökháza, Lázárföld, Deszk, Borcsa, Feketető, Gyála, Firigyháza-pusztá, Franzfeld, Glogon, Ittvárnok, Kanak, Bobda, Szerb-Párdány, Topolya, Novoszellő-pusztá, Torontál-Erzsébetlak, Német-Csanád, Ó-Béba, Török-Becse, N-Becskekerek, Kis-Zombor, Alibunár, Tolvádia, Uj-Szent-Iván.

Magyar miniszterek Bécsben. Lukács pénzügyminiszter tegnap Bécsbe érkezett. A király hosszabb kihallgatáson fogadta Lukácsot, aki a jövő hét elején a képviselőház elé terjesztendő 1900. évi állami költségvetésről tett beható előterjesztést. — Széll Kálmán miniszterelnököt mára várják Bécsbe.

A vértanuk napja.

— október 7.

Ötven esztendeje mult tegnap, hogy a magyar szabadság nagy tragédiájának véres epilogusa gyanánt Aradon kivégezték a szabadságharc hős vezéreit. Azóta ez a nap soha nem mult el anélkül, hogy a nemzet halás kegyelete fel ne kereste volna az aradi tizenhárom vértanunak a Golgotháját és fájó megemlékezéssel ne szentelt volna néhány könyncseppet a nagy idők félisteneinek. Ezóta félszázad hanyatlott vissza a semmiségbe; a hősök sírjára a dicsőség repkényén kívül a béke szelid palmaága borul; s ha ilyenkor egy pillanatra meglebbentjük a multak fátyolát s szívünk elmereng a nagy idők dicsőségén és gyászán, nem a keserűség érzelme hatja át bensőnköt, hanem az apotheoiznak a büszkesége. Oh az aradi gyásznapi nem nagypénteke többé a magyarnak; mert a bitófák tövéből a hazafias erkölcsnek olyan gazdag termése sarjadzott fel, minőt csak az igazak vérhullása képes fakasztani. A mi megdicsőült hőseink halálukban váltak örökre halhatatlanokká s minél messzebb tölünk e megrázó események emlékezete, annál nagyobb fényesség veszi körül az ő nevüket. Legyen áldott szent emlékü mindörökké!

Az ünnepségekről, a melyek részint Nagy-Becskekerek, részint a vidéken folytak le, a következő tudósításokat vesszük:

Kegyeltes módon ünnepelte meg tegnap este a nagybecskereki kereskedő ifjak egylete az aradi gyász 50 éves fordulóját. Az ünnepély a Hymnus elénekklésével vette kezdetét, melyet Nocker János vezetése alatt a nagybecskereki polgári dalárda adott elő. Gróf Vilmos elnök költői lendületű megnyitó beszéde után dr. Klein Dániel felolvasása következett. Elénk színeken ecsetelte az aradi gyásznapi jelentőségét s megkapó vonásokban jellemezte a 13 vértanu hősi halálát. A nagyszámban összegyűlt hallgatóság folytonos tetszésnyilvánítása kísérte a felolvasást. Majd Fischer Emil szavalata következett, Ábrányi Emil alkalmi költeményét szavalta szépen, hatásosan. A Szózat elénekklésével a gyászünnepély véget ért.

A „TORONTÁL” tárcája.

Az aradi vértanuk emléke.*)

Ira: Lauka Gusztáv.

Feledhetlen sötét nap ez,
Csak istenhez szálló ima
Sóhajban kél az ajkakon,
Ma gyászol a nemzet s haza!

Mert lelketlen bíró itélt
A hősök és dicsők felett
S a vad és vérszomjas hadat
Megalázó emlékezet!

Nincs győző, ha még oly vad is,
Ki megbecsülné azokat,
Kik élőkkel védelmezik
Szabadságuk s hazájukat.

Ha elnémult a harc zaja,
Felkeresik a hősöket
S még a győzők sorából is
Kiemeik a nevöket.

A kik pedig elestének
S emlék jelzi a helyöket,
Ha mellette haladnak el,
Megemelik süvegöket.

Feledünk mi már oly sokat,
Miket feledünk bün vala,

*) Elszavalta tegnap a színházban Kovács Mariska.

Riassza fel az álmodót
A mesés harcoknak zaja.

Öket felednünk nem szabad,
A vértanuként dicsöket,
Imát értük, ha béke van
S ha harc van, kövessük öket.

A 13-ak emléke.*)

Ira: Szilágyi Albert.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —

Elborul a lelkem e nagy nap évfordulóján.
Szomorúság, gyász, özvegyek és árvák
jajszava, egy leigázott nemzet visszafojtott
sóhaja az, amire visszatér az emlékezet. Egy
nemzet hőseinek zsarnoki erőszakkal kiontott
vére, az aradi bitófák bus arnyai kísértének a
távol ködében.

Ma ötven esztendeje lettek ök a szabadság
vértanuivá felavatva. Egy nemzet szívzaggató
zokogása volt a halotti ének jeltelen sírjaik
felett.

A gigászi küzdelem babérkoszorú hősei
végigjárták e napon a szabadság kálváriáját.
Ellenségük, mely öket legyőzni a kard és kard
hatalmával nem tudta, bős haragjában latrok
halálával végeztette ki. Ök a szent eszme harcoss
apostolai, latrok bitóján lehelték ki nemes lelküket
négyüknek durva ólomgolyó ütő át szívét.

Hazafias kegyelettel emléküktől, a haza
lángoló szeretetével sziveinkben üljük meg ma
pélyn.

*) Elmondattott a magyar olvasókör tegnapi ünne-
pélyén.

a minden magyar idők legnagyobb mártirjainak
emlékét.

Emlékezzünk rölük. Az emlékezet, hála és
szeretetenek szent trikolorunk színével össze-
kötött virágsokrárt áldozzuk az ő emléküknök.
A mult ködös távolából nemzeti szentjeinkként
ragyognak ök, szeretetet hirdelve a mult iránt,
reményt és hitet a jövő iránt.

Az a nemzet, melynek szabadságát ily
lánglelkü apostolok vérükkel pecsételték meg,
nem veszhet el soha, annak élnie kell örökké,
mert a mult hagyományai a tettertöt és akaratot
százszorosan megacélozzák benne, a melyről
tehetetlenül pattan vissza minden nemzetellenes
törekvés.

A szabadság, melyet erőszak eltemet,
zsarnoki önkény gunyhahotával sirba dob, a
mártirok véreből elementáris erővel ujra kitor
és helyet foglal a nemzet szívében és alkot-
mányában. Ezt pedig többé onnan kiirtani a
föld összes hatalmasai nem képesek.

A szent szabadság dicső eszményeért onták
a harc mezein a hősök véruket, érte szenvedék
az emlékezetes halált. Es e dicsöten, de örök-
emlékü napon, a nemzeti kegyelet gyászünnepén
ma, ötven év mulva, megelégedéssel mondhatjuk,
hogy az ő küzdelemük nem volt céltalan, haláluk
nem volt eredménytelen. Küzdelemük gyümölcsei
kezdenek érni s a szabadság virága az ő ki-
omlott vérükből, haló poraikkól tápot nyerve,
sokkal szebben virít mint valaha s hogy für-
geteges vihar, vérfagyasztó dér, azt tönkre ne
tegye, a mi feladatunk megvédeni, ha kell
szívünk vére árán is.

Idegromboló, észvesztő fájdalom volt az,

A bégaszentgyörgyi társaskör az aradi nagy nemzeti gyásznapi félszázados évfordulója alkalmából kegyeletének kifejezést adandó, gyászistentiszteletet tartatott a vértanui halált szenvedett hősek lelkiüdvéért, melyen a község többi egyletei is résztvettek.

Nagyszentmiklóson — mint levelezőnk írja — délelőtt 1/2 10 órakor a két rendezőként szereplő kaszinó az új kaszinóban gyülekezett, honnan 10-kor a kath. templomba vonult gyászmisére. Jelen voltak a hatóságok, a tűzoltóság és a község személyzete, a polg. iskola növendékei tanáraikkal. Mise után Steiner gyermekzenekarának gyászhangjai mellett vonultak a község házára, hol meghallgatták a polg. isk. növendékek énekkarának alkalmi dalait s dr. Jeszenszky Géza gyönyörű beszédét. Egész nap gyászbölgők hirdették a nemzet szomorú évfordulójának ünnepét. A mise tartama alatt az üzletek nagy része zárva volt. Altalában jó benyomást tett a fekete karszalagos vagy nemzeti színű fekete fátyollal bevont szalagos növendékek sokasága. A polgári iskola tanári kara igazi kulturmissziót végez a vegyesajku növendékek közt s úgy a tanítás terén, mint a magyar nemzeti szellemű nevelés terén is derekasan megállja helyét.

Kötelességünknek tartjuk megemlékezni azokról a hazafiás érzületű kereskedőkről, a kik a gyász alkalmából feldiszipították kirakataikat. Legszebb volt Rósa Béláé, a hol 13 hatalmas gyertya égett, valamennyin egy egy vértanú nevével. Szép gyászkirakatokat rendeztek még Mersdorf Péter, Andel Károly és Wéhner György is.

HIREK.

Tájékoztató.

Oktober 9. Vármegyei őszi közgyűlés.

Oktober 16. Közig. biz. ülés.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

— **Uj aljegyző.** A m. kir. igazságügyminiszter Kiss György técsői kir. járásbírói joggyakornokot a nagybecskereki kir. járásbíró sághoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dr. n. d. r. s. z. k. i. Vazul okleveles tanítót az orlováti községi elemi iskolához rendes tanítónak kinevezte.

— **Jegyzői szigorlatok.** Az őszi jegyzői szigorlatok szóbeli része ma ért véget. Az eredmény elég jó, a mi kiténik abból is, hogy a 8 vizsgázó közül csak egy nem tette le a vizsgát. Egyhangulag képesítették Kühn Mihály, szótöbbséggel: Balázs Imre, Becker Miklós, Hamang István, Lévy Béla, Radojcevic Dusan és Rigycski Sándor.

mely 50 évvel ezelőtt a magyart érte; a remény csak fogalom volt, a hit megrendült, csak a szeretet élt a szivekben; s a nagy szeretet, mely vértanukat teremtett, megerősítette hitünket s visszahozta a reményt. S mindezt mi okozta? Az a nagy nap, melyen a csodás hősiességű vértanúk véruket onták, lett a magyarnak vezérszavára. A gyászból kelt új életre a hit. Hit a magyar nemzet jövőjében és felvirágzásában. Mert, a történelem tanúsítja, a szabadság vérvirágokkal behintett uton jut el céljához. Es ezen útjában sem észak dermesztő fagyja, sem dél észbontó hősege meg nem gátolhatja. Tudta ezt a magyar és hitt a jövőben e nagy halálnap után; és a megszilárdult hit életre keltette a reményt. S a remények nagy része ma már valóság.

Rut sybarita vázak, a magyar névre érde-metlenek volnánk, ha nemzeti hőseink emlékét nem őriznők meg kegyelettel. A hősekét, kiknek minden szabadságunkat köszönhetjük; s a kiknek e szabadságból csak a dicstelen halál jutott osztályrészül. Ma, midőn az egész ország szive ott van az aradi vesztő helyen s az emlékezés koszoruit teszi le a hálás utókor a nagy hősek ércszobrára, szabad-e nekünk, a nemzet parányainak mást mint szeretetet hirdetniük? Nem! A nagy idők szelleme, az ész, a jövő azt kívánja, hogy e nagy gyásznapon e haza összes lakói egyesüljenek a haza szeretetében s találják meg egymásban a kölcsönös szeretetet. E gyásznapi legszebb apothésis lesz a szeretetben való egyesülés. Az ő áldott emléküknél ez lesz a legszebb, ércnél maradandóbb emlékjele.

— **Uj csanádi kanonokok.** A püspöki aulához Bécsből érkezett távirat szerint a király már aláírta dr. Várady Arpad, miniszteri osztálytanácsos, apát, pápai kamarás, valamint dr. Engels János temesvár-józsefvárosi esperes-plébánosnak csanádi kanonokokká való kinevezését. A kinevezés hírének lapunk már hónapok előtt mint bekövetkezendőt hozta. Harmadik helyen, mint biztos forrásból értesülünk, Wittenberger Antal pápai kamarás volt jelölve, a ki így a legközelebbi üresedés alkalmával biztosan kanonoki stallumot nyer.

A két legfiatalabb Alexandrinus kanonok életrajza és lelkesítő működése egyházmegye szerzte ösmeretes. Várady Arpad, a ki sokáig volt püspöki titkár, harmincegy éves és tizenegy éves lelkész. Ez év végén lesz három éve, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium vallási ügyosztályát vezeti. Az új kanonok, a ki — mint hírlík — újabb kinevezés előtt áll, továbbra is a miniszteriumban marad, a hol közszeretnek örvend.

A második új kanonok dr. Engels János, józsefvárosi esperes plébános, a ki Angyal pseudonym alatt Dante fordításával előkelő írói nevet vívott ki magának. Engels dr. 1842. július hó 8-án született Német-Czernyán s így ma ötvenhét éves. A korához képest fiatal kinézésű új kanonokot 1866-ban szentelték pappá; felszentelése után félévig volt Oraviczán koadjutor, majd theol. tanár lett; 1873-tól 1892-ig Német-Czernyán volt plébános, majd józsefvárosi plébánosnak választották a közszeretben álló, különösen a tanügy körül buzgólkodó minta lelkész, a ki tizenhat év óta hord már piros cingulust. A kinevezés híre, mint Temesvárról írják, városzerte nagy örömet keltett és számosan keresték föl az új kanonokot, hogy szép kitüntetéséhez gratuláljanak. A józsefvárosi r. kath. plébánia dr. Engels kinevezésével így megüresedett. A jelölések már is megindultak. Eddig Láng Dávid püspöki szertartónak van a legtöbb kilátása, a ki mint jeles egyházi szónok és mintaeletű presbyter közismert.

— **Jegyzőválasztás.** A f. hó 5-én Ittvarnokon megtartott jegyzőválasztás Bolesznay József eddigi helyettes egyhangú győzelmével végződött. A választás tapintatos és teljesen korrekt vezetéseért Daniel Ferenc főszolgabíró méltó dícséret illeti.

— **A novemberi előléptetések.** Az idei novemberi előléptetések előmunkálatai már javában folynak a közös hadügyminiszteriumban. A hadügyminiszter a csapattestektől már bekérte az előléptetésre vonatkozó beadványokat. A miniszterium a fegyvernemek minden egyes rendfokozatának rangsorában névszerint jelölte meg az előléptetendők között a legutolsót s egyszerűsmind megjegyezte, hogy a betérjesztendőket nem fogják mind előléptetni, hanem csak a későbbi távirati véleménykérést akarják ezzel elkerülni. Az előjelekből ítélve a legkedvezőbb előléptetések lesznek a lovasság alsóbb tiszti rendfokozataiban s legkedvezőtlenebb a tüzérségnél a 2-od osztályu századosok rendfokozatában.

— **Ünnepségek Kis-Zomborban** Levelezőnk írja: Kettős ünnepség tette nevezetessé október hó 4-ik napját községünkben: ő Felsőge névnapja és zombori Rónay Czeccilia urhölgy „Emilia kisededővodája“ ujonnan épült és stilszerű épületnek felavatása, melyet a jótékony urnő zombori Rónay Ernő nagybirtokos al együtt épített. A köz- és magánépületek fel voltak lobogóztatva, a község Steinbach Antal kir. tanácsos s tanfelügyelővel élén a templomba vonult. Innen az iskolás gyermekek tanítóikkal s az összes nagyközség nemzeti és a Rónay család buzavirágkék vörös színű zászlók és ő Felsőgeik arcképeikkel feldiszipított óvoda épületbe ment, az egyházi beszentelés után Steinbach Antal méltatá ez intézet jelentőségét. Szónoki hévvel elmondott beszédében kiemelte Rónay Czeccilia urhölgy és boldogult édes anyja zombori Rónay Jánosné érdemeit és azt az anyagi áldozatot, melyet honleányi buzgósággal a kiseded-nevelés megalapítása körül szereztek. Ezután Arpás Gyula plébános mondott köszönetet Steinbachnak, hogy eljött az ünnepélyre. Utána Székely Gáborné szegedi kisededővodónő üdvözölte a tanfelügyelőt. Steinbach az óvónőknek erőt, egészséget kívánt nemes munkájukhoz, a kisededeket a község szeretetébe és pártfogásába ajánlva, Isten áldását kéri e fontos intézetre, a nemes zombori Rónay Czeccilia urhölgyre és családjára. A beszéd után az óvodások szavaltak az új feldiszipított tanterem-

ben. Ezek után az elemi iskolások, kik az udvaron voltak felállítva, tartották meg iskolai ünnepségüket ő Felsőge a király névnapja emlékére. Az Emilia kisededővodá felava ási ünnepélye befejeztetvén, a községelöljáróság, a képviselőtestület, községi iskolaszék, községi tan-testület tisztelegtek a tanfelügyelőnél. Délben a vendégszerető Rónay család ebédet adott. Itt emlitendő még meg, hogy az Emilia kisededővodá felügyelő-bizottsága Steinbachot disztagjává választotta.

— **Vásár.** A nagybecskereki októberi vásár várakozáson alul ütött ki. Az állatokban alig van felhajtás, a mivel éppen fordított arányban áll a kereslet. A gazdáknak ezuttal megvolna a hajlandóság a vételre, de nincs mit megvenniök.

— **Torontáliak Aradon.** A tegnapi magasztos ünnepségről, melynek legmeghatóbb része, mint minden esztendőben, Aradon folyt le, távirati rovatunkban számoltunk be. E helyütt azonban megemlíteni kívánjuk, hogy a porladozó hősek nagy emlékünnepélyén számos torontáli is vett részt. Ott voltak Rónay János országgyűlési képviselő, ki a képviselőház küldöttségével érkezett Aradra, Urbán Péter nagybirtokos, dr. Brájjer Lajos, a vidéki hírlapírók szövetségének küldöttségével, Zsirus József ügyvéd és Oltványi járásbíró Módosról, kik a község nevében gyönyörű koszorut tettek le a vértanúk szobrára.

— **Egy iparos verse.** Jóleső érzéssel vettük az alábbi verset, a mely, ha nem is íti meg azt a mértéket, melyet megkövetel a mai kifejlett irodalmi élet, — mégis dícséretet érdemel, mert egy egyszerű iparosnak, Farkas Károlynak szivéből fakadt az aradi vértanúk halálának 50-ik évfordulója alkalmából:

Hazánkért haltak meg
Itten a hős fijak,
Aldott legyen poruk
E gyász sirhant alatt.
Milliók szeméből
Könny hullott fölöttök
Térden imádkozva
Az elhunytak fölött.

Az nem is hü magyar,
Aki ide nem jön,
A hősek hantjain
Szemébe könny nem jön,
Mert ők megérdemlik
Evszázadok múlva
Visszaemlékezni
A gyász sirhantokra.

Emlékezzünk vissza
A negyvenkilencre
Es hordozzuk őket
Örökké szivünkbe
Hatodik októbert,
Arad városának
E borzasztó napját
E dicső hazánknak.

Ötven éve annak,
Hogy ők már nyugosznak
Hazánk oltárjain
Erettök gyászolnak.
Gyászoljunk érettök
A míg nemzetünk él,
Hogyha foltamadnak,
Hazánk ismét föl él.

Koszoruzzuk föl hát
A gyász sirhantokat
Es oly koszorukkal,
Melyek nem hervadnak,
Melyeket a rozda
Soha nem emészt el,
A melyet nemzetünk
Örökké itt föl lel.

— **Tüz.** Az éjjel ismét tűz támadt egy olyan helyen, a hol teljesen ki van zárva az eshetőség, hogy véletlenség okozta legyen a veszedelmet. A keskenyvágányu vasut hidja mellett a Béga parton áll a Nikolics-féle buzarakvár, a melyben legutóbb csutkákat tartottak. Ejtélután egy órakor rémes harangozás verte fel a várost nyugalmából. A Hunyadi-utca vége felől óriási füstfelhő tört elő, úgy hogy hamarjában nem is lehetett bizonyosra venni, merre van a tűz? A vészes elem azonban olyan gyorsan terjedt, hogy mire a helyszínre érkeztek a tűzoltók, már egészen lángokban állott s egyáltalán lehetetlen volt megmenteni. A tűzoltók munkája inkább csak arra irányult, hogy megakadályozzák a terjedését, mert itt is egy fatelep áll a szomszédságban s egy eltévedt szikra elegendő lett volna, hogy az is lángba boruljon.

— **Megfertőzött kutviz.** Nagyikinda két népes városrészében a lakosok között több hasi hagymáz eset fordult elő, melynek keletkezése okát eleinte nem tudták kideríteni míg végre Szimits Pál városi orvos a dolognak utána járván, arra a tapasztalatra jutott, hogy a betegséget egy kut vizének élvezete okozza, melyből a város két negyedbeli lakói hordják a vizet. Ezen kut vize az orvos véleménye szerint — mint tudósítónk írja — kétségenkívül meg van fertőzve, minélfogva intézkedett, hogy a rendőrhatalóság e kut vizének használatától tiltsa el a lakosokat és hogy az kitisztíttassék. — A trachomás betegek száma is feltűnően szaporodik Nagyikindán, különösen az iskolás gyermekek között. A város orvosai e tárgyban legközelebb értekezletet tartanak, melyen a teendőket megbeszélik, hogy a ragályos szembetegség tovaterjedését a gyermekek között valahogyan megakadályozzák.

— **Pályázat.** A nagybecskereki magy. kir. pénzügyigazgatóság a török-kanizsai adóhivatalnál betöltendő gyakornoki állásra pályázatot hirdet. A pályázni óhajtok figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelenő pályázati hirdetésre.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasság: Jójárt István, rk. földmives, Becsei Teréz rk. — Jójárt Mátyás, rk. földmives, Palatinus Katalin rk. — Dr. Popovics Miklós, gk. ügyvéd, Popovits Erzsébet gk.

Született: Kardos József, rk. napszámos, fia — Szabó Mihály, rk. földmives, leánya. — Dold István, rk. tanító, leánya. — Ruzsity Vitályos, gk. napszámos, leánya. — Kolleth József, rk. földmives, fia. — Márton Marton, rk. földmives, leánya. — Tabacski Csedomir, gk. földmives, leánya. — Sárity Vitályos, gk. napszámos, leánya. — Stankov Véta, gk. földmives, leánya. — Egető Mihály, rk. napszámos, fia. — Gruin Gergely, gk. napszámos, fia. — Csokán József, rk. napszámos, fia. — Gemmel Erzsébet, rk. leánya. — Trichner Ernő, izr. ketekötő, leánya. — Stefesok Márton, ág. hitv. ev. napszámos, fia. — Filkovic István, rk. földmives, fia.

Meghalt: Radu István, gk. cigány, 11 éves, veselőb. — Dragosev Milutin, gk. napsz., 16 éves, veselőb. — Venzon Mária, rk. 6 éves, vörheny. — Stankov Deszanka, gk. 1 napos, életgyenge. — Csokán János, rk. 1 napos, életgyenge. — Czvejanov Radivoj, gk. 1 éves, bélhurut. — Düpong Fülöp, rk. 1 hónapos, bélhurut. — Krausz Fülöp, izr. 35 éves, magtáros, tüdőlob. — Rosulov Darinka, gk. 2 éves, tüdővész. — Sziller Ferenc, rk. 20 napos, bélhurut. — Marinkov Sebő, gk. napszámos, 76 éves, gutaütés. — Gottlieb László, rk. mészáros, 51 éves, ajkhámrák. — Lorencz Janka, rk. 1 1/2 éves, bélhurut. — Óváry Mária, rk. 6 éves, tüdővész.

Színház.

Műsor.

- 8. Vasárnap: Vörös sapka.
- 9. Hétfő: Himfy dalai.
- 10. Kedd: Böregér.
- 11. Szerda: Tanqueray második felesége.
- 12. Csütörtök: Baba.
- 13. Péntek: Görög rabszolga.
- 14. Szombat: Görög rabszolga.
- 15. Vasárnap: Gyimesi vadírág.
- 16. Hétfő: Hoffmann meséi.
- 17. Kedd: Hálókocsik ellenőre.
- 18. Szerda: Bibliás asszony.
- 19. Csütörtök: Szilágyi Dezső jutalomjátéka.
- 20. Péntek: Szulamith.

— **Diszeloadás.** Hazafias kegyelettel adózott tegnap este a Somogyi színtársulat is a hősök emlékének, mikor diszeloadást rendezett. Közönség meglehetősen kevés volt, a mi éppen nem akadályozta a színészeket abban, hogy a lehető legjobbat ne nyujtsák. Először is Rudnyánszky Gyula

alkalmi színműve „Petőfi“ került előadásra. A poétikus nyelvezettel, csengő rimekben megirt darab Petőfi álmát mutatja be a segesvári csata előtt. A költőt meglátogatja Etelka szelleme, majd Mednyánszky Berta jelenik meg s ezek kéri, hogy ne menjen a csatába, maradjon meg inkább a lant mellett. Jön utánuk Julia, aki fogadkozik, hogy hű lesz örökre még az emlékéhez is, csak akkor riad meg, a mikor Petőfi jós szemmel a jövőbe lát s elszavalja a „Szeptember végén“-t. Megjelenik Bem, ő is vissza akarja tartani a poétát a háborútól, de Petőfi kardot ragad és rohan . . . a vesztébe. Erre fölbred és házi kisasszonyát találja maga előtt, egy bájos fiatal leányt, aki rajong a költőért, különösen Petőfiért. A lány valami emléket kér tőle, egy jó szót esetleg. Petőfi erre elszavalja neki az „Egy gondolat bánt engemet . . .“ versét, mire a függöny legördül. A darabban Szarvassi (Petőfi), Hunyadi, Peterdi, Szohner Olga, Körösi Juci, Tóvári Anna szerepeltek. — Az est második részét szavallatok és néma-képletek egészítették ki. Angyal Ilka Jókai híres Apotheosisát, Peterdi Sándor ifj. Abrányi Kornél költeményét, Kovács Mariska pedig Lauka Gusztáv versét szavallták el. Hatásos volt a „Petőfi megdicsőülése“ című előkép, nemkülömben a „Segesvári ütközet után“ és a „Tizenhárom vértanu.“ A nagyobbbrészt tanulóifjúságból álló közönség ki nem fogyott a tapsból és az éljenzésből.

— **Színházi hírek.** Holnap lesz az első nép színmű előadás az ez évi színi évadban, a Vörös sapka, Vidor pompás énekes népszínműve, mely egyszersmind a soubrette énekesnőt Forray Ferikét és a bariton énekest Hunyady Józsefet mutatja be a közönségnek mint népszínmű szerepénekeseket is. Az előbbi Jucikát, az utóbbi Szell Matyit játssza. A nevezett szerep mindkettőnek legkitűnőbb alakítása. A darabot maga az igazgató-főrendező, Somogyi Károly rendezi s már ez maga biztosítja, hogy kitűnő előadásban és tőrül metszett magyar népszínműben gyönyörködhet a közönség. Hétfőn Berczik Árpád remek vigjátéka, jobban mondva korrajza kerül színre, a Himfy dalai. A darabot ugyan már láttuk a mi színházunkban, de a két társulat közötti óriási különbséget tekintve előre látható, hogy a nagyhirű vigjátékot most fogjuk csak igazán megismerni. Ebben a darabban lép fel először Somogyi Nagy Julia (Mari néni), a drámai és társalgási anyaszínésznő, a kinek szereplése elé nagy várakozással nézünk, az után a jó hír után, mely megelőzte. Kisfaludyt Szarvassi Sándor játssza, míg Bezeredy szerepe Balla Kálmánra osztatott. Szegedi Rózát Kovács Mariska, Jolánt Szohner Olga játssza.

— **A színház műsora.** A jövő héten megkezdődik, illetve folytatja a Somogyi társulat az újdonságok bemutatását, nem feledkezve meg közben a régebbi jobb darabokról sem. Az újdonságok közül felemlítésre méltó a Görög rabszolga, Sidney Jonesnek, a „Gésák“ szerzőjének világhírű operettje, továbbá a nagy hatást ért „Bibliás asszony“ és a Szulamith. Ezt a zsidó-operát, a mely jelenleg olyan nagy pörösködésnek képezi tárgyát, tudvalevőleg százszor adták a nyáron a Kisfaludy-színházban s mindannyiszor zsfolt ház előtt, jelenleg pedig a Magyar Színházban került színre új átdolgozásban. Kedden a Böregérben lép föl az operett-személyzet, (érdekes lesz ekkor Szilágyi Erzsikének és Somogyi Béluskának, a társulat két piciny művésznének tánca.) 16 án B. Csik Irén jutalomjátékául „Hoffmann meséi“ kerül színre melynek hármass szerepe egyik legjobb alakítása a mi kiváló primadonnánknak. A színművek közül „Tanqueray második felesége“ lesz a legközelebbi újdonság.

Vonatok érkezése és indulása
Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.
Érvényes 1899. szeptember hó 1-től.

Erkezik:
a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:
Temesvár felől: délelőtt 11.38, délután 5.36, éjjel 10.29
Pancsova felől: délelőtt 10.33, délután 5.58.
Zombolya, Alibunár és Versecz felől: reggel 9.15, éjjel 10.29.
Zombolya felől: (keskenyvágányu pályaudvar) délelőtt 10.45, este 5.25.
Üsöszelek felől: reggel 6.24, (csak minden kedden, pénteken és vasárnap.)
b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:
Budapest, Nagy-Kikinda felől: reggel 7.52, délután 4.45, éjjel 10.22.

Indul:
a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:
Temesvár felé: éjjel 3.00, délelőtt 10.00, délután 4.31
Pancsova felé: reggel 8.30, este 6.20.
Alibunár és Zombolya felé: reggel 3.00, délután 4.31.
Versecz felé: reggel 6.15, délután 4.31.
Zombolya felé: (keskenyvágányu pályaudvar) reggel 5.05, délután 1.49.
b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:
Budapest, Nagy-Kikinda felé: reggel 5.45, délelőtt 11.49, este 7.05.

TÁVIRATOK.

A Reichsrath összehívása.
Budapest, okt. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy az osztrák Reichsrathot e hó 18 ára hívja össze a király.

Egy tanár felfüggesztése.
Budapest, okt. 7. (A „Torontál“ eredeti táv.) Varga Oitó tanár, kit félségsértés miatt felfüggesztettek állásától, mint egy újabb tudósítás jelenti, oda nyilatkozott, hogy az ellene felhozott vádak oly ostobák és lehetetlenek, hogy meg sem kísérti a cáfolatot.

Sztrájk.
Budapest, okt. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból jelentik: Párisban a creusoti sztrájkolók oly beözönlését várják, hogy készen tartanak 10 zászlóalj katonaságot, mely esetleg feltartóztatja az elégedetlen munkásokat.

A transváli háboru.
Budapest, október 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londoni jelentések szerint a háboru elkerülhetetlen, a mit az is bizonyít, hogy a tartalékosokat e hó 15 ére hívták be hadiszolgálatra. A Standard jelentése szerint a burok oly sikerrel nyomultak elő, hogy csak néhány mért-földnyire vannak Charlestowntól.

Budapesti gabonátözsde.
Budapest, 1899. október 7.
A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. ára		kilo	100 kilogr. ára	
		frtől	értig		frtől	értig
Bánsági	ó 76	8 30	8 35	80	8 65	8 70
Tiszavidéki	„ 76	8 30	8 40	80	8 70	8 75
Pestvidéki	„ 76	8 25	8 35	80	8 65	8 70
Bácskai	„ 76	8 55	8 60	80	0.	0.

		kilo	
		70-72	6 65
Rozs	uj elsőrendű	70-72	6 65
„	„ másodrendű	—	6 55
Árpa	„ takarmány	60-62	6. —
„	„ égetni való	62-64	5 70
„	„ sörfőzésre való	64-66	6 60
Zab	„ —	39-41	5 35
Tengeri	ó bánsági	—	5 10
„	„ másuemű	—	0 —

Selyem báliszövetek 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyaráimból —

— Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben —

(cs. és kir. udvari szállító).

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)
Ruhák s blonsokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak póstabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.
Minták pósta fordultával.
Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a vételkedv lanyha, az árak 5 krral estek. Felmondott 29.000 mm. buza, 5500 mm rozs, 4000 mm. tengeri. Kötöttet:

Buza októberre	8.31— 8.32
Buza 1900 áprilisra	8.75— 8.76
Rozs októberre	6.64— 6.65
Rozs áprilisra	7.06— 7.07
Zab októberre	4.96— 4.97
Tengeri 1900 májusra	5.38— 5.39

Szerkesztői üzenetek.

F. K. Helyben. Helyet szorítottunk neki.
Macedonia. Levették a tárgysorozatról.
R. N. Gyöngé.

VASUT-ÜGY.

139.232/99. számhoz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1900. évi január hó 1-től 1904. év végéig szükséges pályafentartási és műhelyi szerszámok és eszközökre, csákányok, lapátok, ásók, furók, taligák, vasalt kutvedrek, szénkosarak, ráspolyok, reszelők, fűrészek, gereblyék, szalagmértekek, lámpaollók, papírolók és bádógvágó ollók, gyaluk, gyaluvasak, üveg- és gyémántok, lakatok, téntartók, jelző zászlók, kenderártsák, fehérneműk, kátrányozott vonatjelző zsinégek, közsörükövek, jelzősípok, bádógos munkák, u. m.: lámpások, kannák, tüzlő és vízvedrek, durranó gyutacs-szelencék, jelzőtárcsák, szelencék, stb. stb., vasalt emelőrudak, tüzi csáklyák, összehajlítható mérőpálcák, székek, altiszi karkötők, irattáskák, bőrből, borjubékok, kalauzkürtök, irodalmpák, kalauzkürt zsinórok, kafeneműk, hévmérők, palackok, poharak, kavicrostélyok, stb. iparnemenként csoportosítva, nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen tárgyak szállítására a m. kir. államvasutaknál érvényben levő 122.291/96. számú általános és az egyes tárgyakra nézve fennálló különleges szállítási feltételek, rajzok és minták mérvadók és kötelezők.

Az említett feltételek, szabványrajzok és határozmányok, valamint a részletes ajánlati űrlapok az igazgatóság anyag és leltár beszerzési (Av) szakosztályánál, Budapest, Andrássy-ut 73. szám, II. emelet, 43. ajtó, a minták pedig a budapest-józsefvárosi állomáson levő központi szertárban, a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, különben pedig a feltételek és rajzok az igazgatóság nyomtatvány, illetve tervtárból, a megszabott árak lefizetése mellett; a pályázati részletes feltételek és a szükséges kimutatás 1—1 példány pedig az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál díjtalanul megszerezhetők.

A pályázati felhívás teljes szövege és a részletes jegyzékek ezenkívül valamennyi vidéken székelő üzletvezetőségénél is megtekinthetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a pályázati és szállítási feltételeket, szabványrajzokat és mintákat jól ismeri és kötelezőknek elfogadja.

Az ajánlatok kizárólag e célra készült és az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál 1—1 példányban ingyen kapható űrlapon állítandók ki. — Ugyanott megtekinthetők a szállításra vonatkozó közelebbi módokhoz is.

A lepecsételt, aláírt és kellő bélyeggel ellátott ajánlatok „a magyar kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltár beszerzési (Av) szakosztályához” címezve, legkésőbb 1899. évi november 8-án délelőtt 12 óráig beküldendők, illetve ott átadandók és ezek borítékára világosan rávezetendő: „Ajánlat 139.232/99. számhoz, leltári tárgyak szállítására”.

Az ajánlott tárgyak értékének 5% a készpénzben, vagy állami letételekre alkalmas értékpapírokban bánatpénzben legkésőbb 1899. évi november hó 7-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak főpénztáránál leteendő.

Nyertes szállító ezen bánatpénzt 10% óvadékokra tartozik kiegészíteni.

A bánatpénz letétele az ajánlatban ugyan felemlítendő, a letett bánatpénzről szóló letéti jegy azonban nem csatolandó az ajánlatához.

Budapest, 1899. évi szeptember hóban.

(8.3)

Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyiltér.*

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványveszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI
ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetzerként szerepel, másrészt, mert dús szén-savtartalmánál fogva, speul-fous óvószert is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója a víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, gyógyható és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

895—24.

Főraktár:

Édeskuty L.

os. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.A Kőbányai Király-Sörfőző-
Részvénytársaság tekintetes
igazgatóságának

Kő b á n y á n.

Több év óta szenvedek gyomorbajom, semmiféle szeszes italt nem használhatok; mióta az Önök által feltalált

„Góliát Maláta sör”

használok, a gyomorbajom is szűnőfélben van és annak élvezete mellett a gyomorégésem egészen megszűnt.

János, 1899. augusztus 20.

Lenkey István

honvéd-százados.

A Kőbányai Király-Sörfőző-Részvény-
Társaság tekintetes igazgatóságának

Kő b á n y á n.

Örömmel értesitem, hogy az Önök által készített

Góliát maláta sör

hatása valóban kitűnő.

S.-A-Ujhely, 1899. augusztus 20.

Tisztelettel

Widder Gyula s. k.

gyógyszerész.

782—10.3

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a szerk.

Hirdetések.

6862. tkvi szám 1899.

887—1.1

Arverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Maugsch Albert ügyvéd nagybecskereki lakos javára 31 frt 95 kr. tőke' ennek 1899. évi február hó 20-tól járó 5% kamata, 12 frt 60 kr. már megállapított, 7 frt 85 kr. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: LX. t. cz. 144. §. alapján s 146. § a értelmében Anovics Lyubicza és Anovics Uros tomaseváci lakosok ellen a pancsovai kir. törvényszék s a perlaszi kir. járásbíró területén Tomaseváci község határában fekvő és a tomaseváci 2068. sz. tkvben foglalt:

1. III. dülő 34. hrsz. 1800 hold II. oszt. szántónak Anovics Lyubicza és Uros nevén álló $\frac{2}{3}$ részére 196 frt.

2. III. dülő 57 hrsz. 1800 hold I. oszt. szántó ugyanazon $\frac{2}{3}$ részre 196 frt.

3. I. dülő 2. hrsz. 1800 hold I. oszt. szántó ugyanazon $\frac{2}{3}$ részre 253 frt 32 kr.

4. II. dülő 2. hrsz. 1800 hold I. oszt. szántó ugyanazon $\frac{2}{3}$ részre 202 frt.

5. III. dülő 2. hrsz. 1800 hold I. oszt. szántó ugyanazon $\frac{2}{3}$ részre 182 frt 66 kr.

6. V. dülő 2. hrsz. 2800 hold I. oszt. kaszálló ugyanazon $\frac{2}{3}$ részre 190 frt 66 kr. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezen-nél közhírré teszi.

A nyilvános árverés Tomaseváci községében 1899. évi október hó 26-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban, mint a Tomaseváci községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagy is 19 frt 60 krt, 19 frt 60 krt 15 frt 33 krt, 20 frt 20 krt, 18 frt 26 krt, és illetve 19 frt 06 krt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlaszon, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság, 1899. évi augusztus hó 7-én.

Tóth,

kir. aljbíró.

109.622. I. szám 1899.

894—1.1

Pályázat.

A nagybecskereki m. kir. pénzügy-igazgatóság kerületében levő török-kanisai adóhivatalnál betöltendő évi 400 frt segélydíjjal javadalmazott adóhivatali gyakornoki állásra ezennel pályázat hirdetetik.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy a keresztlevéllel (születési bizonylat), a helyhatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány, pályázó ép és egészséges voltát igazoló orvosi bizonyítvány és főgymnasium, főreál, vagy kereskedelmi iskoláról szóló érettségi, vagy ezekkel hasonló rangú közép, vagy katonai iskola elvégzését tanúsító bizonyítvány, felszerelt kérvényeket az illető főispán (fő és székvárosi főpolgármester) útján jelen pályázati hirdetménynek a „Pénzügyi Közöny”-ben való megjelenésétől számított 2 hét alatt ezen pénzügyigazgatóságnál okvetlen nyujtsák be, mert elkésetten beérkezett, vagy keilőleg nem okmányolt kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pályázó nyelvismerete a kérvényben kimutatandó.

Kelt N. Becskereken, 1899. szeptember hó 28-án.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

Védjegy.

Mária-czelli
Gyomor-cseppekSchutzmarke
C. Brady

nagyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általános ismert házi- és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, búzós lehelet, felújtság, savanyu felbőgés, hasmenés, gyomorgégés, felesleg nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös, szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok- és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a Mária-czelli gyomor-cseppek évek óta kitűnőnek bizonyult, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódságát bizonyítom”.

Kapható valamennyi gyógyszerertárban.

Magyarországi főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF

Gyógyszertára BUDAPEST, Király-utca 12.

(758 - 24.2)

HIRDETÉSEK

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

A néhai dr. Szabó Alajos-féle

SZÖLŐ

szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést nyujt

Szabó Ferenc

apát-plébános.

890-3.

A Kőbányai Király-Sörfőző

részvénytársaság

**Góliát-
MALÁTASÖRE**a legegészségesebb,
legtáplálóbb és legkellemesebb
üditő-ital.Dr. Korányi és dr. Kétly egyetemi tanár urak
gyógycélokra is ajánlják ésidegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeség-
nél stb. kiváló sikerrel használ-
tatik.Kapható minden jobb
fűszerkereskedésben és
vendéglőben. 427-3024

Óvakodjunk utánzásoktól.

1086. b. v. szám 1899.

897-1.1

7321. tkvi szám 1899.

893-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1899. évi 9650. számú végzése következtében Popescu Tivadar dr. aradi ügyvéd által képviselt Hamsea Ágoston gk. szentszéki h. elnök javára Gilezan Valer, Gilezan Juon és Miok Petru ellen 124 frt 80 kr. s jár. erejéig 1899. évi szeptember hó 7. napján fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 986 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és buza nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. járásbíró 1899. évi V. 1261/2. számú végzése folytán 124 frt 80 kr. tőkekövetelés, ennek 1899. évi május hó 9. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 39 frt 91 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Román-Écskán az adósoknál leendő eszközlésére 1899. évi október hó 10-ik napjának délelőtti 9 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagybecskereken, 1899. évi szeptember hó 26. napján.

Simonich Zsigmond,

kir. bír. végrehajtó.

Árverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság a kisbirtokosok országos földhitelintézete részéről előterjesztett kérelem folytán a kisbirtokosok országos földhitelintézete javára 160 frt 25 kr. járadékösszeg, ebből 40 frt után 1896. évi november 1-től, 40 frt után 1897. évi május 1-től, 40 frt után 1898. évi május 1-től járó 6% kamatai, 1% birság fejében 05 kr., 11 frt 55 kr. eddigi s még felmerülő költségek erejéig Supicza Vászafarkasdi lakos ellen a perlaszi kir. járásbíró területén Farkasd község határában fekvő és a farkasdi 360 folyt 618. sz. tlkvben foglalt:

1. 7 hold I. oszt. szántóra 1125 frt.
2. 2 hold 800 □ öl kaszálóra 300 frt.
A farkasdi 483. sz. tlkvben felvett:
3. 3 hold 480 □ öl I. oszt. szántóra 490 frt.

4. 1120 □ öl I. oszt. kaszálóra 85 frt becsárban árverést az 1881: 60 t. c. 176. §-a értelmében elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Farkasd község házában 1899. évi november 2-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban, mint Farkasd községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladtnak fognak.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

A bánatpénzül letett értékpapirokat tartozik vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10% ot tevő készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10 pont jogkövetkezményét vonja maga után.

A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a kisbirtokosok országos földhitelintézete, hogyha az árverezők sorába akar lépni (az 1884. XXVI. t. c., illetőleg az osztr. magyar bank jelzálog hitelosztálya alapszabályai-ban ezen törvényben becikkelyezett 11. § f) pontja értelmében) felmentetik.

Periaszon, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, 1899. évi augusztus 23-án.

Frankl,

kir. aljárásbíró.

96. sz. telefon.

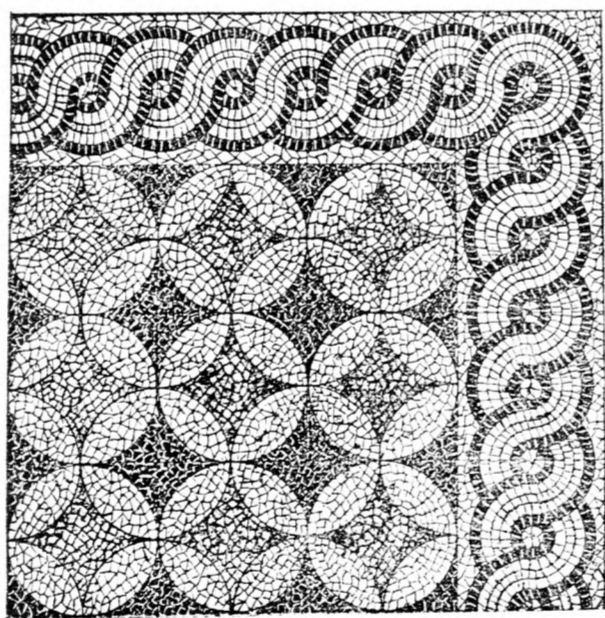
Özv. Guttman Jakabné Nagybecskerek.

96. sz. telefon.

Czémentáru gyára és építési anyagok raktára.

Készít:

színezett műkölapokat,
czémentlapokat,
mozaiklapokat,
betonburkolatot,
terazóburkolatot,
műkölépcsőket,
csatornagölyöket,
sírberkerítést,
marhavályukat,
löitatóvá'yukat,
legelő- és disznóvályukat,
kémény-fedlapokat,
gipszöntvényeket
(szobrász-munka).

Raktáron tart:

valódi beocsini román-
czementet
és porland-czementet,
elsőrendű fehérmszet,
gipszet,
kátrányt, (830-107)
karbolineumot,
aszfalt és olombetűes el-
szigetelő lemezeket,
köfdelemezeket (fedőpép),
elszigetelő anyagot,
száraz és olajfestéket,
homlokzat-festéket 48
különléle árnyalatban.

Azonkívül minden más e szakba vágó cikkek.

Olcsó tűzifa.

!-ső rendű bükk hasábfá
egy méterölét **11** forinttal.

Steigerwald Cornél utóda

GRÜNBERGER ADOLF fakeskedése.

Nagybecskerek, 1899. október hó.

(898-3.1)

M. Louis Falquet

donne des leçons particulières de
français : conversation, grammaire,
correspondance. 368-1

Méthode Berlitz.

Étude agréable, progrès étonnants.
Enseignement pratique en vue
de l'Exposition Universelle de Paris
en 1900.

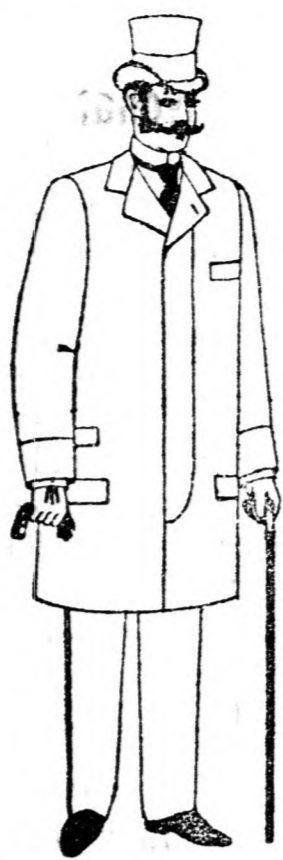
S'adresser au domicile du profes-
seur: Uri-utca 9/a. (883-3.3)

Bicycl

(kerékpár),

egész új, nagyon olcsón eladó.

Cim e lap kiadóhivatalában. (901-1.1)

Legnagyobb választék felöltőkben 10 forinttól feljebb Kovács Gedeonnál Nagybecskereken. (869/a-x.5)

ZONGORA- raktár!

Würth-féle „Reformmignon” és egyéb jóhirű gyártmányok raktáron vannak.

Olcsó árak! Jótállás az árúkért!

Javitások és hangolások lelkiismeretesen teljesítetnek.

Weisser Adon,

orgonaépítő és zongorahangoló Nagybecskereken.

815-10.5

KATHREINER-FÉLE

Kneipp
maláta kávé.

Nagymama nem is!

Évek óta kitünő pótláknak bizonyult a babkavéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbetegnek, vérszegénységnél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

28-10.8

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal 50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Terveiben, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációjáról.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolások lesznek. Képes mellékletei, történelmi térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásműveléssel a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi múzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekéről egybegyűjtött a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű bocsát, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik.

Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen.

A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül díszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmiképp sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsáttatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszes be-kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárban.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvtárakhoz vagy nálunk kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

vagy mutatónyfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.